

**Sprawozdanie monitoringowe
z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji
Miasta Biała Podlaska na lata 2016-2025
za 2023 rok**

Opracowanie:

Urząd Miasta Biała Podlaska
Wydział Rozwoju Miasta

Biała Podlaska, 2024 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
2. Monitoring rzeczowy i finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjnych za 2023 r.	5
3. Ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji	8
3.1 Stan realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	8
3.1.1 Podsumowanie stopnia realizacji przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji	22
3.2 Ocena stopnia realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji	24
3.2.1 Uwarunkowania procesu rewitalizacji.....	24
3.2.2 Analiza postępów w realizacji celów i osiągniętych wskaźników określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji.....	25
4. Ocena aktualności GPR.....	42
5. Podsumowanie i wnioski.....	43
Spis tabel.....	45

1. Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji miasta Biała Podlaska na lata 2016-2025 (zwany dalej programem rewitalizacji lub, w skrócie, GPR) jest podstawowym dokumentem uchwalonym przez gminę umożliwiającym prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze przy współdziałaniu lokalnej społeczności.

Program rewitalizacji został przyjęty uchwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXX/54/17 z dnia 30 czerwca 2017 r. Program był aktualizowany uchwałą nr XXXIII/89/17 z dnia 30 października 2017 r. oraz uchwałą nr X/120/19 z dnia 25 listopada 2019 r.

Opracowanie programu rewitalizacji zostało poprzedzone szczegółową diagnozą i analizą przestrzennego rozkładu negatywnych zjawisk społecznych, a w drugiej kolejności także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych, obejmującą terytorium całego miasta. Wyniki diagnozy posłużyły do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Rada Miasta Biała Podlaska podjęła uchwałę Nr XXVI/24/17 z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Biała Podlaska. W dniu 28 grudnia 2022 r. Rada Miasta Biała Podlaska przyjęła uchwałę Nr XLVI/131/22, w której zaktualizowano przebieg granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście. W kolejnym kroku Rada Miasta Biała Podlaska podjęła uchwałę Nr XLVIII/9/23 z dnia 17 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Biała Podlaska na lata 2016-2025, przyjętego uchwałą Nr XXX/54/17 z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Biała Podlaska na lata 2016 - 2025 (z późn. zm.).

Zarówno na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego, jak i w trakcie prac nad GPR starano się maksymalnie skorzystać z potencjału lokalnej społeczności i zwiększyć poziom aktywności obywatelskiej tworząc przestrzeń do realnego uczestnictwa w procesie jego tworzenia. Informowano i umożliwiano udział w konsultacjach społecznych w różnych formach, w tym w organizowanych spotkaniach w ramach konsultacji. Po opracowaniu projektu programu rewitalizacji dokument poddano konsultacjom i opiniowaniu przez organy wymienione w przepisach prawa.

Niniejszy dokument obejmuje analizę danych i informacji w zakresie wdrażania podstawowych oraz pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ich tempa oraz zgodności z założeniami przedstawionymi w GPR na lata 2016-2025. Przedstawione zostały informacje o przebiegu realizacji przedsięwzięć w 2023 roku, a także o stanie realizacji wszystkich przedsięwzięć ujętych w GPR według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. Sprawozdanie opracowane zostało na podstawie informacji otrzymanych od realizatorów przedsięwzięć oraz z komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Biała Podlaska i miejskich jednostek organizacyjnych. Sprawozdanie zawiera analizę postępów w realizacji celów i stan osiągnięcia wskaźników określonych w GPR. Raport przygotowano w oparciu o informacje i dane według stanu na dzień 31.12.2023 r.

2. Monitoring rzeczowy i finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjnych za 2023 r.

Monitoring rzeczowy przedsięwzięć za rok 2023 dostarczył danych na temat postępu ich realizacji, natomiast monitoring finansowy dostarczył danych na temat poniesionych nakładów na zaplanowane zadania realizowane w 2023 r.

W 2023 r. realizowane były cztery projekty. Z listy podstawowej realizowany był projekt pn. „Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych”. Realizacja projektu zakończyła się 31.07.2023 r.

Z listy przedsięwzięć dopuszczalnych realizowane były trzy projekty, w tym:

- „Przebudowa ulicy Sikorskiego oraz modernizacja i rozbudowa infrastruktury osiedla mieszkaniowego pomiędzy ulicami Sidorską, Kościuszki i Al. Tysiąclecia”, projekt zakończony 10.07.2023 r.,

oraz dwa projekty, które będą kontynuowane i zostały ujęte w projekcie zmiany GPR miasta Biała Podlaska na lata 2016-2030:

- „Remediacja i rekultywacja zdegradowanych nieruchomości na terenie SAS”,
- „Remont budowlano–konserwatorski poreformackiego Zespołu Klasztornego Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej”.

W tabeli 1 przedstawiono informacje o zrealizowanym zakresie prac w poszczególnych projektach rewitalizacyjnych (podstawowych i dopuszczalnych) w 2023 roku. Przy każdym przedsięwzięciu zamieszczono informację o poniesionych wydatkach na realizację zadań w okresie objętym monitoringiem.

Tabela 1 Postęp w realizacji przedsięwzięć

Nr przedsięwzięcia w GPR	Nazwa przedsięwzięcia/podmiot realizujący/ zakres zadań zrealizowany w 2023 roku	Wydatki poniesione w 2023 roku (PLN)
Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne		
5	<p>Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych oraz prowadzenie działalności gospodarczej - Gmina Miejska Biała Podlaska</p> <p>W 2023 roku realizowano zadania:</p> <p>1. Budowa budynku usług kulturalnych przy ul. Krótkiej 1 – w ramach zadania powstał budynek II piętrowy, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, o powierzchni użytkowej 702,12 m². Budynek przeznaczony do usług kulturalnych i społecznych. Wyposażony w postaci mebli, sprzętu AGD, sprzętu komputerowego, nagłośnienia, oświetlenia, podestów scenicznych.</p> <p>2. Przebudowa drogi łączącej ul. Łomaską z ul.</p>	7 318 875,07

	<p>Sidorską wraz z infrastrukturą – w ramach zadania wybudowano drogę z asfaltową nawierzchnią jezdni przystosowaną do ruchu KR4 o charakterze lokalnym, instalację oświetlenia drogowego (22 latarnie), chodników z kostki brukowej, sieci kanalizacji deszczowej z wpustami deszczowymi, utwardzonych poboczy, placów, zjazdów i miejsc postojowych, krawężników betonowych i obrzeży.</p> <p>3. Przebudowa i modernizacja Targowiska Miejskiego – w ramach zadania przebudowano halę targową dostosowaną do funkcji 15 stanowisk targowych. Budynek o powierzchni użytkowej 472,94 m², parterowy, niepodpiwniczony, wyposażony w instalacje: elektryczną, odgromową, fotowoltaiczną, oświetleniową, wod-kan. Zmodernizowano plac targowy pełniący funkcje targowe i rekreacyjne. Wykonano zadania 42 wielofunkcyjnych stanowisk handlowo-rekreacyjnych. Wykonano utwardzenie placu z kostki betonowej, oświetlenie zewnętrzne i monitoring, drogi dojazdowe i parkingi oraz umieszczono małą architekturę tj. kosze, ławki.</p> <p>Realizacja projektu zakończyła się 31.07.2023 r. Projekt zrealizowany.</p>	
Dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne		
15	<p>Przebudowa ulicy Sikorskiego oraz modernizacja i rozbudowa infrastruktury osiedla mieszkaniowego pomiędzy ulicami Sidorską, Kościuszki i Al. Tysiąclecia - Gmina Miejska Biała Podlaska, Zakład Gospodarki Lokalowej Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej, wspólnoty mieszkaniowe.</p> <p>W 2023 r. zakończono budowę ul. Generała Władysława Sikorskiego, wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przebudowę i budowę jezdni na nawierzchnię z betonu asfaltowego i z betonowej kostki brukowej, – nawierzchnie miejsc postojowych z betonu asfaltowego i z betonowej kostki brukowej, – nawierzchnię zjazdów z betonowej kostki brukowej, – budowę i regulację chodników z betonowej kostki brukowej, – zieleńce i nasadzenia drzew, – oznakowanie na długości projektowanej ulicy. – budowę kanalizacji deszczowej wraz z przykanalikami – budowa nowej kablowej linii oświetlenia ulicznego z oprawami typu LED – budowę kanału technologicznego w chodniku i zatoce parkingowej i budowę studni kablowych. 	1 915 248,70

	Realizacja projektu zakończyła się 10.07.2023 r. Projekt zrealizowany.	
24	<p>Remediacja i rekultywacja zdegradowanych nieruchomości na terenie SAS - Taurus Sp. z o.o.</p> <p>Opis zrealizowanych zadań w 2023 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie koncepcji przebudowy skrzyżowania ulic Łomaska/Witoroska; • rozbiórka budynku mieszkalnego i gospodarczego przy ul. Łomaskiej 12 na działce 1004/2; • zagospodarowanie terenów zielonych i wykonanie nasadzeń drzew na działce 1004/2; • zakup nieruchomości gruntowej zabudowaną dz. 1014/1 przy ul. Kolejowej 4 znajdującej się na obszarze rewitalizacji; • wycinka zbędnych krzewów i krzaków dz. 1014/1, • pielęgnacja terenu. 	437 937,00
31	<p>Remont budowlano – konserwatorski poreformackiego Zespołu Klasztornego Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej</p> <p>Opis zrealizowanych zadań w 2023 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osuszenie fundamentów od strony zachodniej, • wykonanie elewacji południowo-zachodniej. 	517 017,86

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez realizatorów przedsięwzięć uwzględnionych w GPR.

W roku 2023 wydatkowano kwotę 7 318 875,07 zł na realizację przedsięwzięć podstawowych oraz 2 870 203,56 zł na realizację przedsięwzięć dopuszczalnych, co łącznie stanowi kwotę 10 189 078,63 zł.

Tabela 2 Wykonanie finansowe w 2023 r.

Wykonanie finansowe w okresie od 1.01.2023 do 31.12.2023	
Przedsięwzięcia podstawowe	8,7%
Przedsięwzięcia dopuszczalne	11,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez realizatorów przedsięwzięć uwzględnionych w GPR.

3. Ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Ocena stopnia realizacji programu została opracowana na dwóch poziomach:

- jako ocena stanu realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w GPR oraz
- jako ocena aktualnej wartości wskaźników monitorowania celów strategicznych i kierunków działań przyjętych w programie.

Monitoring rzeczowy dostarczył danych na temat aktualnego stanu realizacji dokumentu poprzez analizę postępu przedsięwzięć, natomiast monitoring finansowy dostarczył danych na temat poniesionych nakładów oraz wykorzystanych źródeł finansowania, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków.

3.1 Stan realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W GPR zostały zaplanowane 32 przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które zostały podzielone na dwie grupy:

- **podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne** – wpisane na listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących cele strategiczne i kierunki działań przyjęte w GPR - 14 przedsięwzięć;
- **przedsięwzięcia dopuszczalne**, realizujące cele strategiczne i kierunki działań przyjęte w GPR – 18 przedsięwzięć.

W procesie monitorowania przedsięwzięć, stan realizacji poddano ocenie w podziale na trzy kategorie:

- **zrealizowany** – stan na moment sporządzenia raportu: 20 projektów,
- **w trakcie realizacji** – stan na moment sporządzenia raportu: 2 projekty,
- **nie zrealizowany** – stan na moment sporządzenia raportu: 10 projektów.

Łącznie zrealizowanych zostało 20 przedsięwzięć z 32 wszystkich zaplanowanych w GPR projektów. W trakcie realizacji znajdują się kolejne 2 przedsięwzięcia. Łącznie projekty zrealizowane i w trakcie realizacji stanowią 69 % wszystkich zaplanowanych w GPR przedsięwzięć.

Poniżej zaprezentowano podsumowanie etapu wdrażania zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR za okres od przyjęcia programu w czerwcu 2017 r. do 31 grudnia 2023 r. Informacje zawarte w tabeli obejmują m.in. opis zrealizowanego zakresu projektu, wydatki poniesione od początku realizacji projektu, wskazanie źródeł finansowania, procentowy stan wykorzystania środków na realizację oraz status realizacji przedsięwzięcia.

Tabela 3 Stan realizacji podstawowych i dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia Podmiot realizujący	Opis zrealizowanego zakresu	Szacowany koszt wg GPR (PLN)	Poniesione wydatki na realizację (PLN)	Źródło pochodzenia środków	Ocena poziomu wykorzystania środków	Status realizacji
Przedsięwzięcia podstawowe							
1.	Przebudowa Skweru przy Placu Wojska Polskiego Gmina Miejska Biała Podlaska	Zlikwidowano budynek szaletu miejskiego. Wybudowano nowe alejki (ścieżki). Zamontowano małą architekturę i nowe oświetlenie. Ustawiono pomnik upamiętniający Marię i Lecha Kaczyńskich. Wykonano nowe nasadzenia zieleni.	366 307,76	199 883,77	Budżet miasta	54,57%	Projekt zrealizowany
2.	Plac zabaw i fitness – ul. Krucza i ul. Wyzwolenia Gmina Miejska Biała Podlaska	Zbudowano obszerny i wielofunkcyjny plac zabaw dla dzieci oraz siłownię fitness dla dorosłych. Plac zabaw wyposażono w zestaw zabawowy, piaskownicę, dwie karuzele: tarczową i krzyżową, zabawki na sprężynie, huśtawkę wahadłową podwójną, huśtawkę wagową, tablicę do rysowania. Siłownię fitness wyposażono w podciąg+ wyciskanie siedząc+ słup nośny ew. pylon, wyciskanie siedząc+ prasa nożna+ słup nośny ew. pylon, biegacz, narciarz, orbitrek, wahadło. Zestaw streetworkout: stół do piłkarzyków. Wykonano elementy dodatkowe i małą architekturę: ogrodzenie, furtki, piłkochwyty wys. 6m, kosz z wkładem. Wykonano strefę bezpieczną wraz z korytowaniem.	144 000,00	129 847,80	Budżet miasta - budżet obywatelski	90,17%	Projekt zrealizowany
3.	Międzypokoleniowa przestrzeń zabawowa „Plac Zamkowa” Gmina Miejska Biała Podlaska	Wybudowano plac zabaw wyposażony w zestaw zabawowy dla dzieci starszych, piaskownicę, karuzelę tarczową otwartą, sprężynowiec podwójny, huśtawkę ważkę, huśtawkę podwójną, sześciokąt sprawnościowy, pomost z mostkiem, ławkę, kosz na śmieci, ogrodzenie, furtka.	79 000,00	64 737,37	Budżet miasta - budżet obywatelski	81,95%	Projekt zrealizowany

		Zaprojektowano siłownię zewnętrzną i wyposażono w urządzenia: orbitrek, wioślarz, prasę nożną +motyl +pylon. Wykonano strefę bezpieczną wraz z korytowaniem.					
4.	Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych Gmina Miejska Biała Podlaska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa i przebudowa budynku przy ul. Łomaskiej 2d wraz ze zmianą sposobu użytkowania na potrzeby przedszkola. 2. Rozbudowa, nadbudowa i przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku biurowego na rodzinny dom dziecka przy ul. Kolejowej 21. 3. Przebudowa i remont wraz ze zmianą sposobu użytkowania piwnicy w budynku Urzędu Miasta przy ul. Piłsudskiego 3. 4. Rozbiórka i budowa budynku usług kulturalnych przy ul. Krótkiej nr 1. 5. Budowa parku miejskiego zlokalizowanego w rejonie ulic: Wyzwolenia, Drzewieckiego, Witoszyńskiego i Kruczej. 6. Budowa i modernizacja Targowiska Miejskiego przy ul. Przechodniej i ul. Wąskiej. 7. Przebudowa drogi łączącej ul. Łomaską z ul. Sidorską wraz z infrastrukturą. 8. Zewnętrzna infrastruktura techniczna związana z ww. obiektami. 9. Zakupy wyposażenia na potrzeby funkcjonowania ww. obiektów. 10. Budowa obiektów małej architektury w przestrzeni miejskiej (meble miejskie, kosze). 	20 674 364,00	27 725 482,35	Dofinansowanie UE oraz budżet miasta	135,53%	Realizacja projektu zakończyła się 31.07.2023 r. Projekt zrealizowany
5.	Rozbudowa i modernizacja Białskiego Centrum Kultury Gmina Miejska Biała Podlaska		18 383 796,00	0,00	-	0%	Projekt nie zrealizowany
6.	Od szkolenia do zatrudnienia – YEI Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy	W ramach projektu młodzież objęto wsparciem opiekuńczo-wychowawczym, wsparciem psychologiczno-motywacyjnym, przeprowadzono	300 000.00	3 487 253,48	Dofinansowanie UE oraz budżet państwa	Nie poddano ocenie poziomu wykorzystania środków, gdyż	Projekt zrealizowany

		indywidualne i grupowe doradztwo zawodowe, zrealizowano wsparcie szkoleniowe – edukacyjne – przeprowadzono kursy zawodowe oraz różnego rodzaju warsztaty (m.in.: z zakresu kreowania wizerunku profesjonalnego pracownika. Zrealizowano staże zawodowe z usługami pośrednictwa pracy lub pośrednictwa w zakresie organizacji staży. Dodatkowo młodzież objęto wsparciem w postaci stypendium szkoleniowego oraz refundacją kosztów dojazdów na zajęcia i staże.				realizator nie wyodrębnił kwoty dla zadań realizowanych przez jednostkę OHP w Białej Podlaskiej- wskazano wydatki projektu w całym województwie, obejmują też II turę projektu	
7.	Od pomysłu do działania Fundacja OIC POLAND	Zrealizowano usługi doradcze i szkoleniowe, warsztaty przedsiębiorczości w postaci gry symulacyjnej, szkolenia z przedsiębiorczości. Przyznawane były środki finansowe na rozwój przedsiębiorczości oraz na wsparcie pomostowe. Zrealizowano szkolenia 6-cio modułowe w ramach wsparcia pomostowego dla uczestników projektu.	4 256 840,00	1 849 369,05	Dofinansowanie UE oraz środki prywatne	brak pełnych danych od realizatora o wydatkach poniesionych w 2018 r.	Projekt zrealizowany
8.	Pracuję u siebie Fundacja Rozwoju Lubelszczyzny	Zrealizowano wsparcie doradczo-szkoleniowe oraz wsparcie finansowe i doradztwo specjalistyczne. Uczestnikom Projektu przyznawane były środki finansowe na rozwój przedsiębiorczości oraz na wsparcie pomostowe, w ramach którego przeprowadzono doradztwo indywidualne specjalistyczne .	4 923 369,65	4 905 156,27	Dofinansowanie UE oraz środki prywatne	99,63%	Projekt zrealizowany
9.	Własna firma moją szansą FHU JAR–MAR	Zrealizowano szkolenia i doradztwo z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, udzielano wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcia pomostowego. Realizowane były wizyty monitorujące po rozliczeniu dotacji.	1 952 700,00	1 343 449,20	Dofinansowanie UE oraz środki prywatne	brak danych o poniesionych wydatkach za 2018 r.	Projekt zrealizowany
10.	Własna firma szansą na sukces Centrum Promocji Biznesu w partnerstwie z Korporacją VIP	Okres realizacji projektu był zaplanowany od 02.01.2017 do 31.12.2018 r., jednak nie wpływały informacje od realizatora przedsięwzięcia	4 163 077,74	bd	Dofinansowanie UE oraz środki prywatne	brak informacji od realizatora o poniesionych wydatkach	Projekt zrealizowany

		<p>związanych z realizacją działań i wydatkowania środków, osiągniętych wskaźników a także czy projekt został zakończony w zaplanowanym terminie. Z informacji zamieszczonych na stronie projektu: http://dotacje.lubelskie.net.pl/ wynika, że działania zaplanowane w przedsięwzięciu były realizowane i projekt został zrealizowany. W zakres projektu wchodziła realizacja szkoleń i doradztwa z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej, bezzwrotne wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności oraz wsparcie pomostowe.</p>					
11.	<p>Rewaloryzacja i modernizacja Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów w Białej Podlaskiej Gmina Miejska Biała Podlaska</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty modernizacyjne w Oficynie Zachodniej. 2. Konserwacja dekoracji sztukatorskiej w Wieżycze Zachodniej. 3. Układ wjazdowy z mostkiem i otwarciem rawelinu. 4. Modernizacja Amfiteatru - budowa zadaszenia i przebudowa amfiteatru. 5. Przebudowano układ komunikacyjny, w tym m.in.: budowa bramy koszarowej z kładką dla pieszych, rekonstrukcja fortyfikacji oraz budowa niezbędnej infrastruktury technicznej na terenie Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów. 6. Opracowanie projektu wykonawczego ekspozycji, opracowanie projektu graficznego wraz z tłumaczeniami 7. Zakup wyposażenia i sprzętu na potrzeby ekspozycji muzealnych Muzeum Południowego Podlasia oraz wykonanie i montaż ekspozycji stałej w Muzeum Południowego Podlasia. 8. Dokonano konserwacji kamiennych i 	20 865 112,42	29 532 509,63	Dofinansowanie UE oraz budżet miasta	141,54%	Projekt zrealizowany

		<p>glinianych artefaktów.</p> <p>9. Opracowanie I etapu umowy – projektu koncepcyjnego zagospodarowania terenu w Zespole Zamkowo-Parkowym Radziwiłłów.</p> <p>10. Modernizacja Muzeum Południowego Podlasia: prace konserwatorskie, roboty przy odkrywaniu odkrytych piwnic i „kazamatów”, wentylacja mechaniczna, oddymianie, nowa instalacja c.o. elektryczna, telewizyjna i audiowizualna..</p> <p>11. Zakupiono wyposażenie na potrzeby Muzeum Południowego Podlasia, m.in. sprzęt komputerowy, multimedialny, fotograficzny, AGD, meble magazynowe, osuszacze i nawilżacze, system do pomiaru temperatury i wilgotności powietrza, piec do wypalania ceramiki, wykonano kopię obrazów, system sprzedaży biletów, elementy do aranżacji wystaw, sprzęt nagłaśniający.</p> <p>12. Budowa monitoringu miejskiego na terenie Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów.</p> <p>13. Budowa oświetlenia zewnętrznego wraz z kanalizacją teletechniczną i zasilaniem monitoringu miejskiego.</p>					
12.	Znaki wiary na Podlasiu Białskie Centrum Kultury	<p>1. Wycieczka śladami znaków wiary na Podlasiu.</p> <p>2. Warsztaty fotograficzne, malarskie, filmowe.</p> <p>3. Warsztaty z zakresu historii regionu.</p> <p>4. Wystawa prac uczestników projektu.</p> <p>5. Przygotowanie i publiczna promocja albumu będącego podsumowaniem projektu.</p>	34 000,00	44 474,59	Dofinansowanie MKiDN oraz budżet BCK	130,8%	Projekt zrealizowany
13.	Letnia Akademia Folkloru Białskie Centrum Kultury	<p>1. Cykl edukacyjny „Skąd nasz ród” – warsztaty z zakresu etnografii.</p> <p>2. „Raz na ludowo” – cykl pokazów obrzędów i zwyczajów regionalnych Południowego Podlasia.</p>	22 505,14	22 505,14	Dofinansowanie MKiDN oraz budżet BCK	132,38%	Projekt zrealizowany

		<ol style="list-style-type: none"> 3. Prezentacje dawnych sprzętów używanych w gospodarstwach domowych połączone z warsztatami funkcjonowania sprzętu gospodarstwa domowego. 4. Pokazowe lekcje tkania. 5. Pokazowe warsztaty obróbki lnu, wyplatania postoiów, dawne pranie i maglowanie, haftu i koronki. 6. Prezentacja przyśpiewek i pieśni ludowych regionalnych. 7. Nauka tańców ludowych. 8. Pokaz dawnych zabaw i gier regionalnych. 9. Jarmark Michałowy – weekendowy cykl koncertów i pokazów zespołów folklorystycznych. 					
14.	Rewitalizacja budynku Starego Sądu szansą na rozwój potencjału gospodarczego i społecznego Białej Podlaskiej „Olbenz” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością		7 995 000,00	0,00	Dofinansowanie UE oraz środki prywatne	0%	Projekt nie zrealizowany
Łącznie			84 160 072,71	69 304 668,65		82%	
Dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
15.	Przebudowa ulicy Sikorskiego oraz modernizacja i rozbudowa infrastruktury osiedla mieszkaniowego pomiędzy ulicami Sidorską, Kościuszki i Al. Tysiąclecia Gmina Miejska Biała Podlaska, Zakład Gospodarki Lokalowej Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej,	Wykonano: – przebudowę i budowę jezdni, – nawierzchnie miejsc postojowych, – nawierzchnię zjazdów, – budowę i regulację chodników, – zieleńce i nasadzenia drzew, – oznakowanie na długości projektowanej ulicy, – budowę kanalizacji deszczowej wraz	1 800 000,00	2 211 151,19	Budżet miasta oraz budżet państwa	122,8%	Realizacja projektu zakończyła się 10.07.2023 r. Projekt zrealizowany

	wspólnoty mieszkaniowe	z przykanalikami, – budowa nowej kablowej linii oświetlenia ulicznego z oprawami typu LED, – budowę kanału technologicznego w chodniku i zatoce parkingowej i budowę studni kablowych.					
16.	Centrum Interwencji Kryzysowej w Białej Podlaskiej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Partnerzy: Komenda Miejska Policji, Stowarzyszenie Bona Fides, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej		300 000,00	0,00	0,00	0%	Projekt nie zrealizowany
17.	Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska Gmina Miejska Biała Podlaska/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej	1. Utworzono punkt konsultacyjno – doradczy z dostosowaniem pomieszczeń do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 2. W ramach działalności punktu realizowano usługi związane z poradnictwem w zakresie mediacji rodzinnych, doradztwa psychologicznego, pedagogicznego oraz poradnictwa prawnego i obywatelskiego, terapii w zakresie uzależnień, specjalistycznego wsparcia dla dzieci z rodzin zastępczych, prowadzono spotkania tematyczne oraz warsztaty. 3. Przeprowadzono diagnozy potrzeb dzieci przebywających w rodzinie zastępczej oraz diagnozy potrzeb rodziców zastępczych. 4. Rodziny zastępcze uczestniczyły w trzech spektaklach teatralnych, w tym w jednym wyjazdowym. 5. Promowano ideę asysty rodzinnej w formie spotkań i dyżurów w szkołach i	1 617 621,95	1 416 166,65	Dofinansowanie UE, budżet państwa, budżet miasta oraz środki prywatne (partner)	87,5%	Projekt zrealizowany

		<p>przedszkolach, przygotowano dwa filmy promujące działania asystenta rodziny oraz ideę rodziny wspierającej (filmy również w wersji dla osób niesłyszących).</p> <p>6. Realizowano działania na rzecz wsparcia oraz promowania rodzinnej pieczy zastępczej, działania mające na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, pełniono dyżury dla zainteresowanych tematyką rodzicielstwa zastępczego.</p> <p>7. Przeprowadzono warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodzin zastępczych oraz szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych.</p>					
18.	<p>Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej w mieście Biała Podlaska</p> <p>Gmina Miejska Biała Podlaska/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>1. Przeprowadzono diagnozę potrzeb uczestników projektu.</p> <p>2. Zawarto kontrakty socjalne z uczestnikami.</p> <p>3. Zawarto porozumienie z PUP o współpracy przy realizacji zadań w projekcie.</p> <p>4. Przeprowadzono indywidualne doradztwo zawodowe, indywidualne doradztwo psychologiczne, trening kompetencji i umiejętności społecznych, terapię rodzinną, warsztaty społeczno-integracyjne (warsztaty florystyczne, artystyczno-rękodzielnicze, kulinarne i filmowe).</p> <p>5. Zorganizowano szkolenia i kursy zawodowe.</p> <p>6. Uczestnicy projektu odbyli staż zawodowy.</p> <p>7. Wyplacono uczestnikom stypendia szkoleniowe i stażowe oraz wynagrodzenia opiekunom stażu</p> <p>8. Zatrudniono osobę na stanowisku pośrednika pracy.</p> <p>9. Przyznano i wypłacono zasiłki stałe,</p>	1 914 581,33	1 251 021,57	Dofinansowanie UE, budżet państwa oraz budżet miasta	65,3%	Projekt zrealizowany

		okresowe i celowe uczestnikom projektu.					
19.	Aktywna postawa to rozwój! Terra Szkolenia i Doradztwo Przemysław Omiecznyński	Zrealizowano Indywidualne Ścieżki Reintegracji, poradnictwo psychologiczne, warsztaty umiejętności psychospołecznych, szkolenia zawodowe z modułem komputerowym, pośrednictwo pracy oraz staże.	866 520,00	545 023,48	Budżet Unii Europejskiej oraz środki prywatne	62,9%	Projekt zrealizowany
20.	Ocalić od zapomnienia – Pamięć bogatsza od fotografii Gmina Miejska Biała Podlaska Partnerzy: Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej w Białej Podlaskiej		16 000,00	0,00	0,00	0%	Projekt nie zrealizowany
21.	Sport łączy pokolenia Gmina Miejska Biała Podlaska Partnerzy: Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3		270 000,00	0,00	0,00	0%	Projekt nie zrealizowany
22.	Twórzmy zieleni Gmina Miejska Biała Podlaska oraz Partnerzy: Zakład Produkcyjno – Handlowy „Zieleń” spółka z o. o. w Białej Podlaskiej		42 600,00	0,00	0,00	0%	Projekt nie zrealizowany
23.	Centrum Pomocy Osobom z Autyzmem. Etap I – Budowa Ośrodka Terapii i Diagnostyki. Przedszkole dla dzieci z Autyzmem Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym oraz Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych Zaburzeniach „WSPÓLNY Świat”	W ramach projektu wybudowany został budynek, w którym mieści się Ośrodek Terapii i Diagnostyki oraz Przedszkole dla dzieci z Autyzmem.	7 720 092,22	7 719 476,13	Budżet Unii Europejskiej oraz środki prywatne	99,99%	Projekt zrealizowany
24.	Remediacja i rekultywacja zdegradowanych nieruchomości na terenie SAS Taurus Sp. z o.o.	1. Wykonano częściową niwelację działek. Dokonano wyburzenia, rozbiórki i likwidacji budynków, wywieziono gruz, częściowo wyrównano teren. 2. Zakupiono nieruchomość gruntową niezabudowaną, działka 1005/1 przy ul.	800 000,00	1 516 199,42	Środki prywatne	189,5%	Projekt jest w trakcie realizacji

		<p>Łomaskiej 14 znajdującej się na obszarze rewitalizacji. Wykonano częściową niwelację i wyrównanie terenu. Dokonano podziału działek celem wydzielenia części działek pod drogę publiczną, związana z tym poprawa komunikacji – droga dojazdowa.</p> <p>3. Zakupiono nieruchomość gruntową zabudowaną przy ul. Łomaskiej 14 znajdującej się na obszarze rewitalizacji. Wykonano częściową niwelację i wyrównanie terenu. Podział działek celem wydzielenia części działek pod drogę publiczną, związana z tym poprawa komunikacji – droga dojazdowa. Pozyskano nieruchomość gruntową zabudowaną przy ul. Łomaskiej 20 znajdującą się na obszarze rewitalizacji. Dokonano rozbiórki dwóch budynków mieszkalnych oraz czterech budynków gospodarczych zlokalizowanych na działkach przy ul. Łomaskiej.</p> <p>4. Dokonano rozbiórki budynku gospodarczego na działce przy ul. Łomaskiej wraz z częściową niwelacją terenu.</p> <p>5. Zakupiono nieruchomość gruntową zabudowaną budynkiem mieszkalnym przy ul. Łomaskiej 12. Oczyszczono i uporządkowano teren oraz wykonano dalsze utwardzenie na potrzeby lokalizacji miejsc postojowych dla najemcy, wycinka zbędnych krzewów i krzaków.</p> <p>6. Opracowano koncepcję przebudowy skrzyżowania ulicy Łomaskiej z Witoroską.</p> <p>7. Dokonano rozbiórki budynku mieszkalnego i gospodarczego przy ul. Łomaskiej 12. Zagospodarowano tereny zielone i wykonano nasadzenia drzew.</p>					
--	--	--	--	--	--	--	--

		8. Zakupiono nieruchomość gruntową zabudowaną przy ul. Kolejowej 4. Wykonano wycinki zbędnych krzewów i krzaków i pielęgnacji terenu.					
25.	Założ firmę i odnieś sukces! Kompleksowe wsparcie dla osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej na terenie MOF Biała Podlaska Gmina Miejska Biała Podlaska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzono doradztwo grupowe i szkolenia z zakresu rozpoczęcia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. 2. Przeprowadzono doradztwo indywidualne z pisania biznesplanu. 3. Udzielono wsparcia finansowego w formie bezzwrotnej dotacji 44 uczestnikom na rozpoczęcie działalności gospodarczej na terenie MOF Biała Podlaska. 4. Uczestnikom udzielono wsparcia pomostowego w formie finansowej oraz doradztwa przez pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności. 5. Przeprowadzono kontrole udzielonego wsparcia w miejscach prowadzenia działalności gospodarczej. 6. Zrealizowano usługę doradztwa specjalistycznego dla 44 Uczestników. 	2 522 094,90	2 351 739,55	Dofinansowanie UE, budżet państwa oraz budżet miasta	93,25%	Projekt zrealizowany
26.	Modernizacja i rozbudowa rynku owocowo – warzywnego i produktów lokalnych – targowiska przy Al. Tysiąclecia w Białej Podlaskiej Gmina Miejska Biała Podlaska, Zakład Gospodarki Lokalowej Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej	<p>Zrealizowano następujące zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa wiaty targowej nad powierzchnią handlową (na części powierzchni istniejącego targowiska). 2. Budowa zasilania wiaty oraz oświetlenia wiaty i otoczenia. 3. Utwardzenie placu stanowiącego parking przeznaczony do sprzedaży produktów bezpośrednio z pojazdu. 4. Budowa odwodnienia targowiska – kanalizacji deszczowej i przyłącza do miejskiej sieci kanalizacyjnej. 	2 331 920,28	2 292 560,28	Budżet UE – środki Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) Budżet jst	98,3%	Projekt zrealizowany

27.	Rozbudowa Piekarni – Ciastkarni PPHU Cezary Niewiadomski		150 000,00	0,00	–	0%	Projekt nie zrealizowany
28.	Sklep motoryzacyjny oraz warsztat obsługi samochodów PPHU Cezary Niewiadomski		500 000,00	0,00	–	0%	Projekt nie zrealizowany
29.	Rozbudowa i modernizacja oraz remont budynku hurtowni ogólnospożywczej Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowo - Usługowe "PIGI" Beata i Wiesław Rabczuk		900 000,00	0,00	–	0%	Projekt nie zrealizowany
30.	Utworzenie zaplecza magazynowego i technicznego hurtowni ogólnospożywczej Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowo Usługowe "PIGI" Beata i Wiesław Rabczuk	Opis zrealizowanego zakresu projektu: 1. Wykonane zostały magazyny na artykuły spożywcze. 2. Wykonano zaplecze techniczne (warsztat) dla napraw, remontów i konserwacji maszyn i urządzeń zainstalowanych w przedsiębiorstwie. 3. Zakupiono wyposażenie do budynku zaplecza magazynowego i technicznego hurtowni.	437 637,57	423 638,57	Środki prywatne	96,8%	Projekt zrealizowany
31.	Remont budowlano – konserwatorski poreformackiego Zespołu Klasztornego Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej	Wykonany zakres prac obejmował: 1. Wirydarz (opaska, izolacja fundamentów ścian, strefa cokołowa ok. 1,2 m; tynki, malowanie; gzymsy; opaski, parapety). 2. Wykonanie elewacji frontowej powyżej kruchty (tynki, malowanie, gzymsy, renowacja stolarki okiennej). 3. Elewacja PN-W, PD-WSCH i PD-ZACH (tynki, malowanie, gzymsy, opaski, parapety, renowacja stolarki okiennej, wykonanie wentylacji). 4. Wykonanie izolacji pionowej kościoła i klasztoru wraz z wymianą opasek na obszarach elewacji PD-WSCH- prezbiterium i elewacji PD-WSCH – klasztor, elewacji PN-ZACH (kruchta), elewacji PD_ZACH,	1 952 813,48	2 327 079,05	Środki Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz środki prywatne	119,2%	Projekt jest w trakcie realizacji

		<p>elewacja kaplicy od strony PD-ZACH.</p> <p>5. Wykonano tynki w obrębie ścian i strefy cokołowej elewacji PD-ZACH wraz z renowacją stolarki okiennej.</p> <p>6. Rekonstrukcja drzwi kruchty - tynki w obrębie ścian i strefy cokołowej elewacji PD-WSCH wraz z rekonstrukcją stolarki drzwiowej w podpiwniczeniu a także remont ganków.</p> <p>7. Remont konserwatorski elewacji kruchty PN-ZACH:</p> <p>8. Wykonano prace związane z kompleksowym remontem konserwatorskim w PN-WSCH elewacji kruchty.</p> <p>9. Wykonanie izolacji hydroszczelnej i przeciwwilgociowej.</p> <p>10. Rekonstrukcja opaski z kostki granitowej.</p> <p>11. Remont schodów i szachtów od strony północno-wschodniej elewacji klasztoru.</p> <p>12. Osuszenie fundamentów od strony zachodniej.</p>					
32.	<p>Centrum Obsługi Pasażerów z funkcją poczekalni, obsługi podróżnych oraz handlowo-usługowo – gastronomiczną</p> <p>Garden Service Jacek Przybysz</p>		1 000 000,00	0,00	0,00	0%	Projekt zaniechany
Łącznie			25 141 881,73	22 054 055,89		88%	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez realizatorów przedsięwzięć uwzględnionych w GPR.

Łącznie poniesiono 91 358 724,54 zł na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w stosunku do kwoty 109 301 954,44 zł, którą zaplanowano w GPR, co pozwala określić zaawansowanie finansowe realizacji procesu na poziomie 84%.

3.1.1 Podsumowanie stopnia realizacji przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji

Poniżej zaprezentowano, w ujęciu tabelarycznym, podsumowanie etapu wdrażania zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w programie (według stanu na dzień 31.12.2023 r.).

Tabela 4 Podział projektów rewitalizacyjnych według stanu ich realizacji

	Projekt rewitalizacyjny				Łącznie
	planowany do realizacji	w trakcie realizacji	zrealizowany	nie był realizowany	
Przedsięwzięcia podstawowe	0	0	12	2	14
Przedsięwzięcia dopuszczalne	0	2	8	8	18
Łącznie	0	2	20	10	32

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5 Podział projektów rewitalizacyjnych według sfer

	Sfera					Łącznie
	społeczna	gospodarcza	środowiskowa	przestrzenno-funkcjonalna	techniczna	
Przedsięwzięcia podstawowe	8	0	0	6	0	14
Przedsięwzięcia dopuszczalne	6	7	0	5	0	18
Łącznie	14	7	0	11	0	32

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6 Podział projektów rewitalizacyjnych według poniesionych wydatków

Rok	Przedsięwzięcia podstawowe	Przedsięwzięcia dopuszczalne	Łączne wydatki poniesione na realizację projektów w latach 2017-2023
2017	7 419 472,45 zł	979 274,83 zł	8 398 747,28 zł
2018	10 570 788,37 zł	10 794 673,08 zł	21 365 461,45 zł
2019	18 383 671,34 zł	1 129 986,18 zł	19 513 657,52 zł
2020	2 597 816,87 zł	3 522 560,37 zł	6 120 377,24 zł
2021	9 614 657,13 zł	1 851 517,14 zł	11 466 174,27 zł
2022	13 399 387,42 zł	905 840,73 zł	14 305 228,15 zł
2023	7 318 875,07 zł	2 870 203,56 zł	10 189 078,63 zł
Razem	69 304 668,65 zł	22 054 055,89 zł	91 358 724,54 zł
Planowane w GPR	84 160 072,71 zł	25 141 881,73 zł	109 301 954,44 zł
Wykonanie	82%	88%	84%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez realizatorów przedsięwzięć uwzględnionych w GPR.

Tabela 7 Wydatki poniesione na realizację projektów rewitalizacyjnych w 2023 roku według sfer

	Sfera			Poniesione wydatki
	społeczna	gospodarcza	przestrzennie-funkcjonalna	
Przedsięwzięcia podstawowe	0,00 zł	0,00 zł	7 318 875,07 zł	7 318 875,07 zł
Przedsięwzięcia dopuszczalne	517 017,86 zł	437 937,00 zł	1 915 248,70 zł	2 870 203,56 zł
Łącznie	517 017,86 zł	437 937,00 zł	9 234 123,77 zł	10 189 078,63 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez realizatorów przedsięwzięć uwzględnionych w GPR.

Tabela 8 Wydatki poniesione na realizację projektów rewitalizacyjnych w latach 2017-2023 według sfer

	Sfera			Poniesione wydatki
	społeczna	gospodarcza	przestrzennie-funkcjonalna	
Przedsięwzięcia podstawowe	41 184 717,36 zł	0,00 zł	28 119 951,29 zł	69 304 668,65 zł
Przedsięwzięcia dopuszczalne	5 539 290,75 zł	6 584 137,82 zł	9 930 627,32 zł	22 054 055,89 zł
Łącznie	46 724 008,11 zł	6 584 137,82 zł	38 050 578,61 zł	91 358 724,54 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez realizatorów przedsięwzięć uwzględnionych w GPR.

3.2 Ocena stopnia realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji

3.2.1 Uwarunkowania procesu rewitalizacji

W mieście Biała Podlaska rewitalizacja prowadzona była od 2009 r. Pierwsze działania realizowane były na podstawie uchwalonego w 2009 r. Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Biała Podlaska na lata 2009-2015 (LPR). W związku z wejściem w życie ustawy o rewitalizacji i nową perspektywą finansową Unii Europejskiej w latach 2016-2017 sporządzono Gminny Program Rewitalizacji miasta Biała Podlaska, który został przyjęty uchwałą nr XXX/54/17 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Biała Podlaska na lata 2016-2025. GPR BP następnie był dwukrotnie aktualizowany – w 2017 oraz 2019 roku.

Obszar rewitalizacji został wyznaczony uchwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXVI/24/17 z dnia 24 lutego 2017 r. i obejmuje on powierzchnię 663 ha i liczy 16367 osób. Na terenie miasta do obszaru rewitalizacji włączono:

- Podobszar Centrum,
- Podobszar Wola – Dworzec,
- Podobszar Osiedle za Torami – Lotnisko.

Na tym terenie prowadzony jest proces rewitalizacji od roku 2017. W dniu 28 grudnia 2022 r. Rada Miasta Biała Podlaska przyjęła uchwałę nr XLVI/131/22, w której zaktualizowano przebieg granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście.

Tabela 9 Monitorowanie podstawowych parametrów Programu Rewitalizacji

Wskaźnik	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	wartość na dzień 31 grudnia						
Liczba ludności obszaru rewitalizacji [osoby]	15611*	15450*	15414*	14979*	14411**	14561**	14258**
Liczba ludności miasta ogółem [osoby]	56410*	57604**	57498**	56843**	56555**	56078**	53848**
Udział liczby ludności obszaru rewitalizacji w liczbie ludności gminy ogółem [%]	27,67	26,82	27,58	26,35	25,48	25,97	26,7
Powierzchnia obszaru rewitalizacji [ha]	663	663	663	663	663	565,27	565,27
Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni gminy ogółem [%]	13,39	13,39	13,39	13,39	13,39	11,44	11,44
Liczba podobszarów tworzących obszar rewitalizacji	3	3	3	3	3	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Komórki organizacyjne Urzędu Miasta Biała Podlaska

*zameldowani na stałe

** zameldowani na stałe i czasowo

3.2.2 Analiza postępów w realizacji celów i osiągniętych wskaźników określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji

Wizja, jaką nakreślono w GPR BP obejmuje: **zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny i środowiskowy w całym obszarze rewitalizacji - nastawiony na potrzeby mieszkańców, dbający o ich integrację i wzmacnianie więzi społecznych, pręźnie rozwijający się gospodarczo w oparciu o posiadany kapitał społeczny, zapewniający wysoką jakość życia.**

Pożądaný stan docelowy to zmniejszenie sytuacji kryzysowej w całym obszarze rewitalizacji i jego uzdrowienie, w szczególności poprzez:

- w sferze społecznej:
 - zmniejszenie liczby osób bezrobotnych,
 - podniesienie kwalifikacji ludzi młodych wchodzących na rynek pracy,
 - poszerzenie oferty kulturalnej przez instytucje społeczne,
 - stworzenie Centrum Pomocy Osobom z Autyzmem w nowo wybudowanym Ośrodku Terapii i Diagnostyki i przedszkola – wsparcie rodzin z problemem autyzmu lub zespołu Aspergera,

- zapewnienie miejsc integracji społecznej (Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych, CIK) – aktywizacja, oddolne grupy wsparcia,
- współpracę instytucji społecznych (BCK, MPP, MOPS, KMP, SBF) w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa wśród rodzin z problemami patologicznymi poprzez stworzenie Centrum Interwencji Kryzysowej (w zaadaptowanych budynkach przemysłowych na podobszarze Wola –Dworzec) oraz Rodzinnego Domu Dziecka,
- wsparcie dla rodziców i dzieci w pieczy zastępczej dzięki punktowi konsultacyjno – doradczemu w ramach Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych,
- w sferze przestrzenno –funkcjonalnej:
 - poprawę stanu zagospodarowania i jakości/estetyki przestrzeni publicznych jako miejsca różnych inicjatyw kulturalnych, sportowych, edukacyjnych i integracyjnych,
- w sferze gospodarczej:
 - poprawę stanu zdegradowanych terenów na rzecz rynku owocowo warzywnego i produktów lokalnych w miejscu targowiska przy Alei Tysiąclecia,
- w sferze środowiskowej:
 - zmniejszenie niskiej emisji
 - zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Aby zrealizować pożądaną wizję obszaru rewitalizacji przyjęto **cel główny Ożywienie społeczne i gospodarcze oraz rozwój infrastrukturalno - przestrzenny obszaru rewitalizacji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju przy udziale lokalnej społeczności poprzez realizację przedsięwzięć służących minimalizacji zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji** oraz trzy **cele strategiczne**:

1. Zintegrowani społecznie i aktywni zawodowo mieszkańcy obszaru rewitalizacji.
2. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji jako miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej.
3. Nowe zagospodarowanie i poprawa jakości przestrzeni miejskiej obszaru rewitalizacji.

Każdy z celów strategicznych został podzielony na cele operacyjne, którym z kolei przyporządkowano kierunki działań oraz konkretne projekty realizujące cele.

Monitoring rzeczowy umożliwił ocenę postępu oraz efektywności głównych założeń GPR BP w odniesieniu do celów rewitalizacji i kierunków działań. Poprzez analizę wskaźników produktu i rezultatu uzyskano informację na temat aktualnego stanu realizacji dokumentu oraz efektów wdrażania programu. Poniższy opis przedstawia informacje w oparciu o dane według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Cel strategiczny 1

Zintegrowani społecznie i aktywni zawodowo mieszkańcy obszaru rewitalizacji

Dla realizacji celu strategicznego 1 (CS1) zaplanowano 16 projektów: 10 z listy przedsięwzięć podstawowych oraz 6 z listy przedsięwzięć dopuszczalnych. Dla połowy zaplanowanych projektów realizatorem były podmioty publiczne, dla 3 projektów – podmioty prywatne (ngo), dla kolejnych 3 projektów – podmioty prywatne (firma). Realizatorem 1 zaplanowanego przedsięwzięcia był podmiot prywatny (Kościół Katolicki), zaś 1 projekt zaplanowano do realizacji przy współpracy podmiotów publicznych i prywatnych.

Tabela 10 Lista projektów realizujących Cel strategiczny 1

Tytuł projektu	Status projektu	Uwagi
Cel strategiczny 1. Zintegrowani społecznie i aktywni zawodowo mieszkańcy obszaru rewitalizacji		
Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób z problemami społecznymi		
Działanie 1.1.1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród rodzin z problemami patologicznymi		
Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych	zakończony	Realizacja projektu zakończyła się 31.07.2023 r.
Centrum Interwencji Kryzysowej w Białej Podlaskiej	nie zrealizowano	
Działanie 1.1.2. Wzmocnienie działań profilaktycznych wspierających rodzinę		
Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska	zakończony	
Cel operacyjny 1.2. Rozwój kompetencji osób zagrożonych marginalizacją zawodową		
Działanie 1.2.1. Rozwinięcie systemu szkoleń, kursów i doradztwa zawodowego		
Od szkolenia do zatrudnienia - YEI	zakończony	
Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej w mieście Biała Podlaska	zakończony	
Aktywna postawa to rozwój!	zakończony	Brak informacji końcowej.
Działanie 1.2.2. Zwiększenie aktywności zawodowej wśród bezrobotnych		
Od pomysłu do działania	zakończony	
Pracuję u siebie	zakończony	
Własna firma moją szansą	zakończony	Brak informacji końcowej.
Własna firma szansą na sukces	zakończony	Brak informacji końcowej.
Cel operacyjny 1.3. Zachowanie i promowanie dziedzictwa kulturowego		
Działanie 1.3.1. Odnowa obiektów i przestrzeni publicznych o znaczeniu historycznym i architektonicznym		
Rewaloryzacja i modernizacja Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów w Białej Podlaskiej	zakończony	
Rewitalizacja budynku Starego Sądu szansą na rozwój potencjału gospodarczego i społecznego Białej Podlaskiej	nie zrealizowano	Rozwiązano umowę o dofinansowanie
Remont budowlano – konserwatorski poreformackiego Zespołu Klasztornej Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej	w trakcie realizacji	
Działanie 1.3.2. Pielęgnowanie kultury i tradycji Południowego Podlasia		
Znaki wiary na Podlasiu	zakończony	
Letnia Akademia Folkloru	zakończony	
Ocalić od zapomnienia – Pamięć bogatsza od fotografii	nie zrealizowano	

Źródło: Opracowanie własne

Spośród wszystkich zaplanowanych 16 projektów nie zrealizowano 3:

- Centrum Interwencji Kryzysowej w Białej Podlaskiej z listy przedsięwzięć dopuszczalnych,
- Ocalić od zapomnienia – Pamięć bogatsza od fotografii z listy przedsięwzięć dopuszczalnych,
- Rewitalizacja budynku Starego Sądu szansą na rozwój potencjału gospodarczego i społecznego Białej Podlaskiej z listy przedsięwzięć podstawowych.

Przyczyną zaniechania realizacji w dwóch przypadkach były finanse: ich brak po stronie realizatora oraz brak możliwości dofinansowania przedsięwzięcia (brak konkursów na współfinansowanie projektów o danym zakresie przedmiotowym). W jednym przypadku realizator – firma prywatna – zmieniła swoje plany inwestycyjne wobec budynku będącego przedmiotem projektu. Według informacji przekazanych podczas wywiadów pogłębionych zaniechanie realizacji tego projektu, z uwagi na fakt, iż znajdował się na liście przedsięwzięć podstawowych oraz swoim zakresem obejmował komplementarne wsparcie w obszarze przedsiębiorczości zostało odebrane jako znacząca strata dla procesu rewitalizacji miasta.

Według stanu na koniec grudnia 2023 r. zrealizowano 12 projektów, w trakcie realizacji był 1 projekt (Remont budowlano – konserwatorski poreformackiego Zespołu Klasztornego Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej)– realizowany etapowo w ramach mniejszych projektów.

Tabela 11 Finansowe wykonanie Celu Strategicznego 1

Tytuł projektu	Wartość przedsięwzięcia (wg tab. 52 GPR z 2019) - PLN	Środki wydatkowane do 31.12.2023 razem - PLN	Bilans - PLN
Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych.	20 674 364,00	27 725 482,35	-7 051 118,35
Centrum Interwencji Kryzysowej w Białej Podlaskiej	300 000,00	0,00	300 000,00
Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych dla mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska	1 617 621,95	1 416 166,65	201 455,30
Od szkolenia do zatrudnienia - YEI	300 000,00	3 487 253,48	-487 253,48
Włącz się! Kompleksowe działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej w mieście Biała Podlaska	1 914 581,33	1 251 021,57	663 559,76
Aktywna postawa to rozwój!	866 520,00	545 023,48	321 496,52
Od pomysłu do działania	4 256 840,00	1 849 369,05	2 407 470,95
Pracuję u siebie	4 923 369,65	4 905 156,27	18 213,38
Własna firma moją szansą	1 952 700,00	1 343 449,20	609 250,80
Własna firma szansą na sukces	4 163 077,74	Brak danych	4 163 077,74
Rewaloryzacja i modernizacja Zespołu Zamkowo-Parkowego Radziwiłłów w Białej Podlaskiej	20 865 112,42	29 532 509,63	-8 667 397,21
Rewitalizacja budynku Starego Sądu szansą na rozwój potencjału gospodarczego i społecznego Białej Podlaskiej	7 995 000,00	0,00	7 995 000,00
Remont budowlano – konserwatorski poreformackiego Zespołu Klasztornego Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej	1 952 813,48	2 327 079,05	-374 265,57
Znaki wiary na Podlasiu	34 000,00	44 474,59	-10 474,59
Letnia Akademia Folkloru	22 505,14	22 505,14	0,00
Ocalić od zapomnienia – Pamięć bogatsza od fotografii	16 000,00	0,00	16 000,00
nie zrealizowano	8 311 000,00	0,00	8 311 000,00
w trakcie realizacji	1 952 813,48	2 327 079,05	90 466,93
zakończony	61 590 692,23	72 122 411,41	-7 831 719,18
RAZEM	71 854 505,71	74 449 490,46	-2 130 252,25

Źródło: Opracowanie własne

Łączna wartość zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 1 projektów wynosiła 71 854 505,71 zł. Według danych na koniec 2023 r. wydatkowano razem 74 449 490,46zł (103% planowanej kwoty). Z kolei analizując wartości w podziale na stopień realizacji projektów należy zaznaczyć, że:

- na 12 zakończonych projektów wydano 72 122 411,41 zł, co stanowi 117% planowanej kwoty
 - na 1 projekt będący nadal w trakcie realizacji wydano dotychczas 2 327 079,05 zł, co stanowi 119% planowanej kwoty,
 - projekty, których realizacji zaniechano opiewały według planu na kwotę 8 311 000,00 zł.
- Warto zauważyć, iż jedynie w 5 projektach przekroczone planowane wydatki.

Projekty realizowane w ramach Celu strategicznego 1 przyczyniają się do osiągnięcia 7 wskaźników produktu oraz 12 wskaźników rezultatu określonych na poziomie całego GPR BP. 3 wskaźniki produktu realizowane są wyłącznie w projektach z CS1:

- *Utworzenie Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych* (wartość docelowa: 1 szt.) – wskaźnik ten został osiągnięty w 100%,
- *Otwarta przestrzeń utworzona lub zrehabilitowana na obszarach miejskich (CI 38)* (wartość docelowa: 5000 m²) – wskaźnik został osiągnięty na poziomie przekraczającym czterokrotnie planowaną wartość,
- *Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji* (wartość docelowa: 2 szt.) – wskaźnik ten nie został osiągnięty z uwagi na fakt, iż odstąpiono od realizacji projektu dotyczącego budynku Starego Sądu, w ramach którego wskaźnik ten był pierwotnie wykazany.

Udział projektów realizowanych w ramach CS1 w wartości docelowej pozostałych wskaźników produktu na poziomie całego GPR BP przedstawia się następująco:

- 75% wartości docelowej (8 szt.) wskaźnika *Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych* – w projektach CS1 osiągnięto 83% planowanej wartości docelowej i 62% wartości docelowej wskaźnika na poziomie całego GPR BP (odstąpiono od realizacji projektu nr 14.),
- 67% wartości docelowej (12 szt.) wskaźnika *Liczba umów cywilnoprawnych ze specjalistami* – w projektach CS1 osiągnięto 50% planowanej wartości docelowej
- 65% wartości docelowej (17 szt.) wskaźnika *Liczba zrewitalizowanych/zmodernizowanych obiektów* – w projektach CS1 osiągnięto 63% planowanej wartości docelowej
- 25% wartości docelowej (47 088,08 m²) wskaźnika *Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi* – w projektach CS1 osiągnięto 121% planowanej wartości docelowej i 30% wartości docelowej na poziomie całego GPR BP.

6 wskaźników rezultatu na poziomie całego GPR BP jest realizowanych wyłącznie w ramach projektów CS1:

- *Liczba zatrudnionych asystentów rodziny* (wartość docelowa: 3 osoby) – wskaźnik został zrealizowany w 67%,
- *Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny* (wartość docelowa: 45 osób) – osiągnięto 71% wartości docelowej wskaźnika,
- *Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem* (wartość docelowa: 56) – osiągnięto 116% wartości docelowej wskaźnika (65),
- *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu* (wartość docelowa: 30 osób) – osiągnięto 63% wartości docelowej wskaźnika,

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (wartość docelowa: 36 osób) – osiągnięto 136% wartości docelowej wskaźnika (49),
- Liczba rodzin objętych wsparciem (wartość docelowa: 50 rodzin) – osiągnięto 134% wartości docelowej wskaźnika (67).

Udział projektów realizowanych w ramach CS1 w zakładanych na poziomie całego GPR BP wartościach docelowych pozostałych wskaźników rezultatu przedstawia się następująco:

- 100% wskaźnik *Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem* (wartość docelowa: 9 osób) – wskaźnik zrealizowano w 200% (18 osób),
- 87% wartości docelowej (65 104 osoby) wskaźnika *Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji* – w ramach projektów realizowanych w CS1 osiągnięto 156% planowanej wartości docelowej i 136% wartości docelowej na poziomie całego GPR BP,
- 72% wartości docelowej (789 osób) wskaźnika *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem* – w ramach projektów realizowanych w CS1 osiągnięto 83% planowanej wartości docelowej i 60% wartości docelowej na poziomie całego GPR BP (odstąpiono od realizacji projektu nr 20, zaś w projektach nr 9 i 10 nie podano pełnej informacji odnośnie tego wskaźnika),
- 36% wartości docelowej (69 osób) wskaźnika *Liczba osób objęta wsparciem w zakresie wsparcia finansowego* – w ramach projektów realizowanych w CS1 osiągnięto 88% planowanej wartości docelowej oraz 32% planowanej wartości na poziomie całego GPR BP,
- 35% wartości docelowej (85 osób) wskaźnika *Liczba osób objęta wsparciem w zakresie szkoleń* – w projektach realizowanych w ramach CS1 osiągnięto 163% planowanej wartości docelowej wskaźnika oraz 58% wartości docelowej na poziomie całego GPR BP,
- 18% wartości docelowej (11 etatów) wskaźnika *Liczba nowoutworzonych etatów* – w projektach realizowanych w ramach CS1 nie osiągnięto planowanej wartości docelowej z uwagi na fakt, iż odstąpiono od realizacji trzech projektów (projekt nr 14 z listy podstawowej oraz projekty nr 27 i 28 z listy dopuszczających).

Tabela 12 Wskaźniki produktu i rezultatu osiągnięte w ramach Celu strategicznego 1

PRODUKTY					
nazwa wskaźnika (jednostka)	wartość docelowa (GPR BP)	wartość docelowa (CS1)	wartość osiągnięta (CS1)	% realizacji (GPR BP)	% realizacji (CS1)
Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi (m2)	47 088,08	11 866	14 400,24	30%	121%
Liczba zrewitalizowanych/zmodernizowanych obiektów (szt.)	17	11	7	41%	63%
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (szt.)	8	6	5	62%	83%
Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji (szt.)	2	2	0	0%	0%
Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38) (m2)	5 000	5 000	23 340,5	466%	466%
Liczba umów cywilnoprawnych ze specjalistami (szt.)	12	8	4	33%	50%

Utworzenie Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych (szt.)	1	1	1	100%	100%
REZULTATY					
Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji (osoba)	65 104	56 854	88 839	136%	156%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem (osoba)	789	569	471	60%	83%
Liczba zatrudnionych asystentów rodziny (osoba)	3	3	2	67%	67%
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (osoba)	45	45	32	71%	71%
Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem (osoba)	56	56	65	116%	116%
Liczba osób objęta wsparciem w zakresie szkoleń (osoba)	85	30	49	58%	163%
Liczba osób objęta wsparciem w zakresie wsparcia finansowego (osoba)	69	25	22	32%	88%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (osoba)	30	30	19	63%	63%
Liczba osób niepełnosprawnych objęta wsparciem (osoba)	9	9	18	200%	200%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (osoba)	36	36	49	136%	136%
Liczba rodzin objętych wsparciem (rodzina)	50	50	67	134%	134%
Liczba nowoutworzonych etatów (etat)	11	2	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne

Według stanu na koniec 2023 r. osiągnięto ponad 75% wartości docelowej dla CS1 w przypadku 8 wskaźników rezultatu oraz 4 wskaźników produktu. Na poziomie CS1 nie zostanie zrealizowany wskaźnik rezultatu *Liczba nowoutworzonych etatów* oraz wskaźnik produktu *Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji*, ponieważ odstępiono od realizacji projektu nr 14, w którym planowano realizację tych wskaźników.

Cel strategiczny 2

Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej

Dla realizacji ww. celu zaplanowano 8 projektów: 1 z listy przedsięwzięć podstawowych oraz 7 z listy przedsięwzięć dopuszczalnych. Dla 3 zaplanowanych projektów realizatorem były podmioty publiczne, dla pozostałych 4 projektów – podmioty prywatne (firma).

Tabela 13 Lista projektów realizujących Cel strategiczny 2

Tytuł projektu	Status projektu	Uwagi
Cel strategiczny 2. Zwiększenie atrakcyjności OR jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej		
Cel operacyjny 2.1. Wspieranie zdegradowanych obszarów o szczególnym znaczeniu gospodarczym		
Działanie 2.1.1. Zwiększenie dostępu do terenów inwestycyjnych		
Remediacja i rekultywacja zdegradowanych nieruchomości na terenie SAS	w trakcie realizacji	
Działanie 2.1.2. Nadanie nowych funkcji terenom przemysłowym		
Remediacja i rekultywacja zdegradowanych nieruchomości na terenie SAS	w trakcie realizacji	
Cel operacyjny 2.2. Stworzenie mechanizmów wsparcia dla przyszłych przedsiębiorców		
Działanie 2.2.1. Promowanie przedsiębiorczości indywidualnej poprzez wsparcie finansowe osób chcących założyć działalność gospodarczą		
Założ firmę i odnieś sukces! Kompleksowa wsparcie dla osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej na terenie MOF Białej Podlaskiej	zakończony	
Od pomysłu do działania	zakończony	
Pracuję u siebie	zakończony	
Własna firma moją szansą	zakończony	
Własna firma szansą na sukces	zakończony	
Działanie 2.2.2. Tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej, w szczególności handlu		
Modernizacja i rozbudowa rynku owocowo - warzywnego i produktów lokalnych przy Al. 1000-lecia w Białej Podlaskiej	zakończony	
Rozbudowa Piekarni - Ciastkarni	nie zrealizowano	Realizator odstąpił od realizacji projektu.
Sklep motoryzacyjny oraz warsztat obsługi samochodów	nie zrealizowano	Realizator odstąpił od realizacji projektu.
Rozbudowa i modernizacja oraz remont budynku hurtowni ogólnospożywczej	nie zrealizowano	Realizator odstąpił od realizacji projektu.
Utworzenie zaplecza magazynowego i technicznego hurtowni ogólnospożywczej	zakończony	

Źródło: Opracowanie własne

Według stanu na koniec 2023 r. 7 projektów zostało zakończonych, 3 projektów nie zrealizowano, zaś 1 jest nadal w trakcie realizacji.

Wśród projektów, od których realizacji odstąpiono znajdują się 3 projekty z listy przedsięwzięć dopuszczalnych, które planowane były przez przedsiębiorców. Pomysłodawcą i planowanym realizatorem projektu 27 i 28 był ten sam przedsiębiorca, który odstąpił od ich realizacji. Podczas wywiadów pogłębionych stwierdzono, iż przedsiębiorcy nie do końca rozumieli ideę i sposób wdrażania programu rewitalizacji, „wydawało im się, że po prostu dostaną pieniądze na swój projekt, i kiedy okazywało się, że sami muszą te pieniądze znaleźć, postarac się, coś od siebie napisać, to po prostu rezygnowali”.

Projekt pt.: „Remediacja i rekultywacja zdegradowanych nieruchomości na terenie SAS” jest nadal w trakcie realizacji z planowaną datą zakończenia na 2025 r.

Tabela 14 Finansowe wykonanie Celu strategicznego 2

Tytuł projektu	Wartość przedsięwzięcia (wg tab. 52 GPR z 2019) - PLN	Środki wydatkowane do 31.12.2023 r. razem - PLN	Bilans - PLN
Remediacja i rekultywacja zdegradowanych nieruchomości na terenie SAS	800 000,00	1 516 199,42	-716 199,42
Założ firmę i odnieś sukces! Kompleksowa wsparcie dla osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej na terenie MOF Białej Podlaskiej	2 522 094,90	2 351 739,55	170 355,35
Od pomysłu do działania	4 256 840,00	1 849 369,05	2 407 470,95
Pracuję u siebie	4 923 369,65	4 905 156,27	18 213,38
Własna firma moją szansą	1 952 700,00	1 343 449,20	609 250,80
Własna firma szansą na sukces	4 163 077,74	Brak danych	4 163 077,74
Modernizacja i rozbudowa rynku owocowo - warzywnego i produktów lokalnych przy Al. 1000-lecia w Białej Podlaskiej	2 331 920,28	2 292 560,28	39 360,00
Rozbudowa Piekarni - Ciastkarni	150 000,00	0	150 000,00
Sklep motoryzacyjny oraz warsztat obsługi samochodów	500 000,00	0	500 000,00
Rozbudowa i modernizacja oraz remont budynku hurtowni ogólnospożywczej	900 000,00	0	900 000,00
Utworzenie zaplecza magazynowego i technicznego hurtowni ogólnospożywczej	437 637,57	423 638,57	13 999,00
nie zrealizowano	11 643 818,00	0	11 643 818,00
w trakcie realizacji	800 000,00	1 516 199,42	-716 199,42
zrealizowano	20 587 640,14	13 165 912,92	7 421 727,22
RAZEM	33 031 458,14	14 682 112,34	18 349 345,80

Źródło: Opracowanie własne

Łączna wartość zaplanowanych projektów do realizacji w ramach Celu strategicznego 2 wynosiła 33 031 458,14 zł. Według danych na koniec 2023 r. wydatkowano razem 14 682 112,34 zł (44,4% planowanej kwoty). Z kolei analizując wartości w podziale na stopień realizacji projektów należy zaznaczyć, że:

- na 7 zakończonych projektów poniesiono wydatki w wysokości 13 165 912,92 zł, co stanowi 64% planowanej kwoty,
- na projekt będący nadal w trakcie realizacji wydano dotychczas 1 516 199,42 zł, co stanowi 189% planowanej kwoty,
- nie zrealizowane projekty opiewały według planu na kwotę 11 643 818,00.

Warto zauważyć, iż tylko w jednym projekcie przekroczono planowane wydatki, przy czym z uwagi na jego dalszą realizację należy spodziewać się dalszego wzrostu jego kosztów.

Według stanu na koniec 2023 r. w projektach realizowanych w ramach Celu strategicznego 2, osiągnięto zaplanowaną wartość docelową trzech wskaźników:

- wskaźnika produktu *Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi* (wartość docelowa w CS2: 16 823,82 m²) – wskaźnik przekroczył planowaną wartość docelową (wartość osiągnięta na koniec 2023 r. to 43 365,42 m², co stanowi 258% planowanej wartości docelowej dla Celu strategicznego 2 oraz na poziomie całego GPR BP wynosi 92% planowanej wartości docelowej).
- wskaźnika rezultatu *Liczba osób objęta wsparciem w zakresie szkoleń* (wartość docelowa w CS2: 55 osób) – wskaźnik osiągnięto na poziomie 111% planowanej

wartości docelowej, przewidywana realizacja tego wskaźnika na poziomie całego GPR BP wynosi 72% planowanej wartości docelowej,

- wskaźnika rezultatu *Liczba osób objęta wsparciem w zakresie wsparcia finansowego* (wartość docelowa w CS2: 44 osoby) – wskaźnik osiągnięto na poziomie 150% planowanej wartości docelowej, przewidywana realizacja tego wskaźnika na poziomie całego GPR BP wynosi 96% planowanej wartości docelowej.

Dla wskaźnika rezultatu *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem*, który był monitorowany w projektach realizowanych w ramach CS2 w projektach nr 9 i 10 nie podano pełnej informacji odnośnie tego wskaźnika. Przedstawione osiągnięcie wskaźnika wartości docelowej na poziomie całego GPR BP oraz na poziomie CS2 są niepełne.

Wskaźnik rezultatu dotyczący *Liczby nowoutworzonych etatów*, z uwagi na odstępianie od realizacji 3 projektów firm został osiągnięty na poziomie 33% planowanej wartości docelowej na poziomie CS2 oraz 27% planowanej wartości docelowej na poziomie całego GPR BP.

Tabela 15 Wskaźniki produktu i rezultatu osiągnięte w ramach Celu strategicznego 2

PRODUKTY					
nazwa wskaźnika (jednostka)	wartość docelowa (GPR BP)	wartość docelowa (CS2)	wartość osiągnięta (CS2)	% realizacji (GPR BP)	% realizacji (CS2)
Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi (m2)	47 088,08	6 900	40 597	86%	588%
REZULTATY					
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem (osoba)	789	60	6	0,8%	10%
Liczba osób objęta wsparciem w zakresie szkoleń (osoba)	85	55	61	72%	111%
Liczba osób objęta wsparciem w zakresie wsparcia finansowego (osoba)	69	44	66	96%	96%
Liczba nowoutworzonych etatów (etat)	11	9	3	27%	33%

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny 3

Nowe zagospodarowanie i poprawa jakości przestrzeni miejskiej obszaru rewitalizacji

Dla realizacji celu strategicznego 3 zaplanowano 11 projektów. Dla 8 zaplanowanych projektów realizatorem były podmioty publiczne, dla 2 projektów – podmioty prywatne (firma), realizatorem jednego projektu był podmiot prywatny (ngo), zaś jeden projekt planowano zrealizować we współpracy podmiotów publicznych i prywatnych.

Tabela 16 Lista projektów realizujących Cel strategiczny 3

Tytuł projektu	Status projektu	Uwagi
Cel strategiczny 3. Nowe zagospodarowanie i poprawa jakości przestrzeni miejskiej OR		
Cel operacyjny 3.1. Modernizacja tkanki miejskiej wraz z poprawą infrastruktury technicznej		
Działanie 3.1.1. Rozwój funkcji rekreacyjno - wypoczynkowych zdegradowanych obszarów miasta		
Sport łączy pokolenia	nie zrealizowany	Realizator odstąpił od realizacji projektu
Twórzmy zieleni	nie zrealizowany	Realizator odstąpił od realizacji projektu
Działanie 3.1.2. Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni miejskich we współpracy ze społecznością lokalną		
Przebudowa skweru przy Placu Wojska Polskiego	zakończony	
Plac zabaw i fitness ul. Krucza i ul. Wyzwolenia	zakończony	
Międzypokoleniowa przestrzeń zabawowa "Plac Zamkowa"	zakończony	
Cel operacyjny 3.2. Stworzenie nowych miejsc o funkcjach społeczno - kulturalno - edukacyjnych		
Działanie 3.2.1. Kształtowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne		
Przebudowa ul. Sikorskiego oraz modernizacja i rozbudowa infrastruktury osiedla mieszkaniowego pomiędzy ul. Sidorską, Kościuszki i Al. 1000-lecia	zakończony	Realizacja projektu zakończyła się 10.07.2023 r.
Rewitalizacja budynku Starego Sądu szansą na rozwój potencjału gospodarczego i społecznego Białej Podlaskiej	nie zrealizowany	Rozwiązano umowę o dofinansowanie
Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych	zakończony	Realizacja projektu zakończyła się 31.07.2023 r.
Działanie 3.2.2. Poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej		
Rozbudowa i modernizacja Białskiego Centrum Kultury (BCK)	nie zrealizowany	Realizator odstąpił od realizacji projektu
Działanie 3.2.3. Tworzenie i rozwijanie miejsc opieki nad dziećmi oraz osobami niepełnosprawnymi i chorymi		
Centrum Pomocy Osobom z Autyzmem. Etap 1 - Budowa Ośrodka Terapii i Diagnostyki. Przedszkole dla Dzieci z Autyzmem	zakończony	
Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych	zakończony	Realizacja projektu zakończyła się 31.07.2023 r.
Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz poprawa jakości środowiska naturalnego		
Działanie 3.3.1. Zwiększenie powiązań komunikacyjnych, w tym rozwój transportu publicznego		
Centrum Obsługi Pasażerów z funkcją poczekalni, obsługi podróżnych oraz handlowo - usługowo - gastronomiczną	nie zrealizowano	Realizator odstąpił od realizacji projektu
Działanie 3.3.2. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych		
brak zaplanowanych projektów		

Źródło: Opracowanie własne

Według stanu na koniec 2023 r. 6 projektów zostało zakończonych, 5 projektów nie zrealizowano. Dwóch projektów w ramach Działania 3.1.1 nie zrealizowano z uwagi na fakt, iż nie ogłoszono żadnych konkursów na dofinansowanie projektów z RPO WL 2014-2020 o zbliżonym zakresie przedmiotowym. Żaden z dwóch projektów podmiotów prywatnych (firm) nie został zrealizowany: w projekcie nr 14 prywatny właściciel rozwiązał umowę o dofinansowanie, zaś realizator projektu nr 32 odstąpił od niego z uwagi na zmianę strategii działalności, która nie uwzględniała już tego projektu (projekt stracił zasadność realizacji). Z uwagi na brak wystarczających środków finansowych odstąpiono od realizacji projektu nr 5 dotyczącego Białskiego Centrum Kultury.

Ostatecznie spośród zaplanowanych projektów zrealizowano wszystkie 3 w ramach Celu operacyjnego 3.1, Działania 3.1.2. (ich realizatorem były instytucje publiczne) oraz trzy z pięciu zaplanowanych w ramach Celu operacyjnego 3.2, Działania 3.2.1 oraz Działania 3.2.3.

Tabela 17 Finansowe wykonanie Celu strategicznego 3

Tytuł projektu	Wartość przedsięwzięcia (wg tab. 52 GPR z 2019) (PLN)	Środki wydatkowane do 31.12.2023 r. razem (PLN)	Bilans (PLN)
Sport łączy pokolenia	270 000,00	0	270 000,00
Twórzmy zieleń	42 600,00	0	42 600,00
Przebudowa skweru przy Placu Wojska Polskiego	366 307,76	199 883,77	166 423,99
Plac zabaw i fitness ul. Krucza i ul. Wyzwolenia	144 000,00	129 847,80	14 152,20
Międzypokoleniowa przestrzeń zabawowa "Plac Zamkowa"	79 000,00	64 737,37	14 262,63
Przebudowa ul. Sikorskiego oraz modernizacja i rozbudowa infrastruktury osiedla mieszkaniowego pomiędzy ul. Sidorską, Kościuszki i Al. 1000-lecia	1 800 000,00	2 211 151,19	-411 151,19
Rewitalizacja budynku Starego Sądu szansą na rozwój potencjału gospodarczego i społecznego Białej Podlaskiej	7 995 000,00	0	7 995 000,00
Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych	20 674 364,00	27 725 482,35	-7 051 118,35
Rozbudowa i modernizacja Bialskiego Centrum Kultury (BCK)	18 383 796,00	0	18 383 796,00
Centrum Pomocy Osobom z Autyzmem. Etap 1 - Budowa Ośrodka Terapii i Diagnostyki. Przedszkole dla Dzieci z Autyzmem	7 720 092,22	7 719 476,13	616,09
Centrum Obsługi Pasażerów z funkcją poczekalni, obsługi podróżnych oraz handlowo - usługowo - gastronomiczną	1 000 000,00	0	1 000 000,00
nie zrealizowano	27 691 396,00	0	27 691 396,00
zakończony	30 783 763,98	38 050 578,61	-7 266 814,63
RAZEM	58 475 159,98	38 050 578,61	20 424 581,37

Źródło: Opracowanie własne

Łączna wartość projektów zaplanowanych do realizacji w ramach Celu strategicznego 3 wynosiła 58 475 159,98 zł. Według danych na koniec 2023 r. wydatkowano razem 38 050 578,61 zł (65% planowanej kwoty). Z kolei analizując wartości w podziale na stopień realizacji projektów należy zaznaczyć, że:

- na 6 zakończonych projektów wydano 38 050 578,61zł, co stanowi 124% planowanej kwoty,
- nie zrealizowane projekty opiewały według planu na kwotę 27 691 396,00 zł.

Warto zauważyć, iż tylko w dwóch projektach przekroczone planowane wydatki.

Według stanu na koniec 2023 r. w projektach realizowanych w ramach Celu strategicznego 3 osiągnięto wartość docelową (na poziomie CS3: 220 osób) dla jednego wskaźnika rezultatu *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem* (100%). Wskaźnik produktu *Liczba umów cywilnoprawnych ze specjalistami* został osiągnięty na poziomie 75% wartości docelowej w CS3 (3 osoby).

Poziom wykonania pozostałych wskaźników:

- wskaźnik produktu *Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych* (planowana wartość docelowa w CS3: 4 szt.) - osiągnięto wykonanie 50% wartości docelowej wskaźnika na poziomie CS3 i 25% wartości docelowej wskaźnika na poziomie całego GPR BP, (monitorujący wskaźnik projekt dotyczący BCK nie został zrealizowany -planowana wartość 2 szt.),
- wskaźnik produktu *Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38)* (planowana wartość docelowa w CS3: 5 000 m²) – osiągnięto wykonanie 467% wartości docelowej wskaźnika na poziomie CS3 i zarazem całego GPR BP,
- wskaźnik produktu *Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi* (planowana wartość docelowa w CS3: 26 398,26 m²) – wskaźnik osiągnięto na poziomie 102% wartości docelowej dla CS3 i 57% wartości docelowej dla całego GPR BP.
- wskaźnik produktu *Liczba zrewitalizowanych/ zmodernizowanych obiektów* (planowana wartość docelowa w CS3: 11 szt.) – wskaźnik osiągnięto na poziomie 64% wartości docelowej dla CS3 i 41% wartości docelowej dla całego GPR BP.
- wskaźnik rezultatu *Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji* (planowana wartość docelowa w CS3: 8 870 osób) –osiągnięto wykonanie 8% wartości docelowej wskaźnika na poziomie CS3 i 1% wartości docelowej wskaźnika na poziomie całego GPR BP. Dwa projekty monitorujące wskaźnik nie zostały zrealizowane: projekt pt.: „Rozbudowa i modernizacja Bialskiego Centrum Kultury” oraz projekt pt.: „Rewitalizacja budynku Starego Sądu szansą na rozwój potencjału gospodarczego i społecznego Białej Podlaskiej”.

Tabela 18 Wskaźniki produktu i rezultatu osiągnięte w ramach Celu strategicznego 3

PRODUKTY					
nazwa wskaźnika (jednostka)	wartość docelowa (GPR BP)	wartość docelowa (CS3)	wartość osiągnięta (CS3)	% realizacji (GPR BP)	% realizacji (CS3)
Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi (m2)	47 088,08	26 398,26	26 888,25	57%	102%
Liczba zrewitalizowanych/ zmodernizowanych obiektów (szt.)	17	11	7	41%	64%
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (szt.)	8	4	2	25%	50%
Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38) (m2)	5 000	5 000	23340,5	467%	467%
Liczba umów cywilnoprawnych ze specjalistami (szt.)	12	4	3	25%	75%
REZULTATY					
Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji (osoba)	65 104	8 870	705	1%	8%
<i>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem (osoba)</i>	789	220	220	28%	100%

Źródło: Opracowanie własne

Cel główny

Ożywienie społeczne i gospodarcze oraz rozwój infrastrukturalno - przestrzenny obszaru rewitalizacji z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju przy udziale lokalnej społeczności poprzez realizację przedsięwzięć służących minimalizacji zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji

Dla realizacji celu głównego GPR BP po zmianie GPR BP w 2019 r. zaplanowano 32 projekty (przed zmianą lista obejmowała 33 projekty – usunięto projekt dotyczący terenów powojkowych, dodano projekt dotyczący przebudowy ul. Sikorskiego oraz połączono dwa projekty: projekt *Odnowa zdegradowanych budynków i przestrzeni na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska w celu wprowadzenia funkcji społecznych i gospodarczych* włączono odpowiednim zakresem do projektu *Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych*).

Tabela 19 Projekty zaplanowane do realizacji w ramach celu głównego

status projektu	liczba projektów	% w RAZEM	wartość szacunkowa w GPR BP (PLN)	% w RAZEM	poniesione wydatki (PLN)	% w wartości	bilans
lista podstawowa							
nie zrealizowano	2	14%	26 378 796,00	31%	0	0%	26 378 796,00
w trakcie realizacji	0	0%	0	0%	0	0%	0
zakończony	12	86%	57 781 276,71	69%	69 304 668,65	120%	-11 523 391,94
RAZEM	14	44%	84 160 072,71	77%	69 304 668,65	82%	14 855 404,06
lista dopuszczalna							
nie zrealizowano	8	44%	3 178 600,00	13%	0	0%	3 178 600,00
w trakcie realizacji	2	11%	2 752 813,48	11%	3 843 278,47	140%	-1 090 464,99
zakończony	8	44%	19 210 468,25	76%	18 210 777,42	95%	999 690,83
RAZEM	18	56%	25 141 881,73	23%	22 054 055,89	88%	3 087 825,84
RAZEM							
nie zrealizowano	10	31%	29 557 396,00	27%	0	0%	29 557 396,00
w trakcie realizacji	2	6%	2 752 813,48	3%	3 843 278,47	140%	-1 090 464,99
zakończony	20	63%	76 991 744,96	70%	87 515 446,07	114%	-10 523 701,11
RAZEM	32	100%	109 301 954,44	100%	91 358 724,54	84%	17 943 229,90

Źródło: Opracowanie własne

Według stanu na koniec 2023 r. spośród wszystkich zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie zrealizowano 10 projektów (tj. 31% ogółu) o łącznej wartości 29 557 396,00 zł, zakończonych zostało 20 projektów (63% ogółu) o łącznej wartości 76 991 744,96 zł, 2 projekty (6% ogółu) o łącznej wartości 2 752 813,48 zł było nadal w trakcie realizacji.

Na realizację projektów zakończonych wydano łącznie 87 515 446,07 zł, co stanowi 114% szacowanej wartości tych projektów. Na projekty będące w trakcie realizacji wydano do końca 2023 r. 140% ich szacowanej wartości. Wszystkie poniesione wydatki opiewały łącznie na kwotę 91 358 724,54 zł, tj. 84% planowanej wartości projektów.

Z listy podstawowej zrealizowano 86% projektów (12 projektów, na które poniesiono wydatki w łącznej wysokości 69 304 668,65 zł, co stanowi 120% ich szacowanej wartości). Z listy dopuszczalnej zrealizowano 44% projektów (8 projektów, ich koszt realizacji to 18 210 777,42 zł, co stanowi 95% szacowanej wartości), w trakcie realizacji było 11% projektów (2 projekty, na które wydatkowano 3 843 278,47 zł co stanowi 140% ich szacowanej wartości).

Nie zrealizowano 14% projektów z listy podstawowej oraz 44% projektów z listy dopuszczalnej. Tylko 5 z 18 zaplanowanych przez podmioty publiczne projektów (4 z listy dopuszczalnej oraz 1 z listy podstawowej) nie zostało zrealizowanych. Ich łączna szacowana wartość wynosi 19 012 396,00 zł.

Zakończono realizację 8 z 9 zaplanowanych do realizacji przez podmioty publiczne projektów z listy podstawowej (ostateczny ich koszt wyniósł 61 206 694,13 zł) oraz 5 z 9 przedsięwzięć dopuszczalnych (wydatki poniesione przez podmioty publiczne na ich realizację wyniosły 9 522 639,24). Gmina Miejska Biała Podlaska (w tym jednostki podległe) zrealizowała 7 projektów z listy podstawowej (poniesione koszty wyniosły 57 719 440,65 zł) oraz 5 projektów uzupełniających, których koszt wyniósł 9 522 639,24 zł. Wydatki poniesione na projekty z listy podstawowej wyniosły 82% szacowanej wartości wszystkich projektów z tej listy, zaś wydatki poniesione na projekty z listy dopuszczalnej wyniosły 88% planowanej wartości wszystkich projektów z tej listy.

Institucje pozarządowe wykazały się 100% skutecznością – zrealizowały wszystkie 3 zaplanowane w GPR BP projekty o łącznej wartości 14 474 001,45 zł. Dwa z nich znajdowały się na liście podstawowej, 1 na liście dopuszczalnej. Warto zauważyć, iż poniesione ostatecznie wydatki opiewały na kwotę stanowiącą 86% planowanej wartości projektów.

Aż 5 z 10 zaplanowanych w GPR BP przez firmy prywatne projektów nie zostało zrealizowanych. Ich łączna wartość stanowi 56% wartości wszystkich planowanych przez firmy projektów (10 545 000 zł z 18 764 935,31 zł). Zakończono 4 projekty, 3 z nich zrealizowano za łączną kwotę 2 312 111,25 zł (z oszczędnością rzędu 29% wartości), w ramach jednego projektu realizator nie przedstawił informacji o poniesionych wydatkach, zaś jeden projekt jest nadal w trakcie realizacji – jego zaplanowana wartość (800 000 zł) według stanu na koniec 2023 r. już została przekroczona (poniesiono wydatki w kwocie 1 516 199,42 zł), zatem należy się spodziewać dalszego wzrostu kosztów.

Podsumowując finansowe wykonanie zaplanowanych w GPR BP projektów najwyższe wydatki poniosły podmioty publiczne (70 729 333,37 zł), następnie organizacje pozarządowe (14 474 001,45 zł), firmy prywatne (3 828 310,67 zł) i Kościół Katolicki (2 327 079,05 zł).

Wskaźniki produktu i rezultatu w całym okresie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do listy przedsięwzięć podstawowych i dopuszczalnych

Według stanu na koniec 2023 r. powyżej 75% wartości docelowej osiągnięto w przypadku 3 wskaźników produktu: *Utworzenie Centrum Wsparcie Rodziny i Usług Społecznych* (100% realizacji), *Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich* – 467% oraz wskaźnik *Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi* – 156%). Powyżej 75% wartości docelowej osiągnięto także w przypadku 9 wskaźników rezultatu: *Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji* (136% realizacji), *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem* (88% realizacji), *Liczba zatrudnionych asystentów rodziny* (100% realizacji), *Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem* (116% realizacji), *Liczba osób objęta wsparciem w zakresie szkoleń* (122% realizacji), *Liczba osób objęta wsparciem w zakresie wsparcia finansowego* (96% realizacji), *Liczba osób niepełnosprawnych objęta wsparciem* (200% realizacji), *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu* – (136% realizacji), *Liczba rodzin objętych wsparciem* (134% realizacji). Nie zostanie zrealizowany wskaźnik produktu *Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji*, gdyż odstąpiono od realizacji projektu, w ramach którego wskaźnik ten miał być monitorowany.

Tabela 20 Wskaźniki produktu i rezultatu osiągnięte w ramach celu głównego

nazwa wskaźnika (jednostka)	miernik wskaźnika	wartość docelowa	wartość osiągnięta	% realizacji GPR
PRODUKTY				
Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi	m2	47 088,08	73 449,25	156%
Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38)		5 000	23 340,5	467%
Liczba zrewitalizowanych/ zmodernizowanych obiektów	sztuka	17	8	47%
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych		8	5	63%
Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji		2	0	0%
Liczba umów cywilnoprawnych ze specjalistami		12	7	58%
Utworzenie Centrum Wsparcia Rodziny i Usług Społecznych		1	1	100%
REZULTATY				
Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji	osoba	65 104	88 839	136%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem		789	693	88%
Liczba zatrudnionych asystentów rodziny		3	3	100%
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny		45	32	71%
Liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem		56	65	116%
Liczba osób objęta wsparciem w zakresie szkoleń		85	104	122%
Liczba osób objęta wsparciem w zakresie wsparcia finansowego		69	66	96%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu		30	19	63%
Liczba osób niepełnosprawnych objęta wsparciem		9	18	200%

Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu		36	49	136%
Liczba rodzin objętych wsparciem	rodzina	50	67	134%
Liczba nowoutworzonych etatów	etat	11	3	27%

Źródło: Opracowanie własne

Wskaźnik produktu *Liczba zrewitalizowanych/zmodernizowanych obiektów* zostanie zrealizowany na poziomie 47% szacowanej wartości docelowej (8 sztuk) ponieważ w przypadku 4 projektów realizatorzy odstąpili od ich realizacji a jeden z projektów jest nadal w realizacji. Realizacja na poziomie 63% wskaźnika produktu *Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych* szacowanej wartości docelowej spowodowana jest odstępniem od realizacji dwóch projektów. Z kolei wskaźnik rezultatu *Liczba nowoutworzonych etatów* zostanie zrealizowany na poziomie 27% szacowanej wartości docelowej.

Biorąc pod uwagę fakt, iż około $\frac{1}{3}$ z planowanych projektów nie została zrealizowana przewidywane osiągnięcie wskaźników produktu i rezultatu należy uznać za sukces.

Efekty zrealizowanych projektów w roku 2023

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zrealizowano projekt *Remont i przebudowa budynków na obszarze rewitalizacji miasta Biała Podlaska z przeznaczeniem na realizację usług społecznych* (projekt nr 4 z listy podstawowej). W okresie wdrażania GPR BP projekt był realizowany w trzech podobszarach: Centrum, Wola-Dworzec oraz Osiedle za Torami-Lotnisko. W podobszarze Centrum, w ramach projektu, zgodnie z planowanym zakresem rzeczowym został rozebrany istniejący budynek przy ul. Krótkiej 1 a na jego miejsce powstał nowy budynek II piętrowy, z przeznaczeniem na realizację usług kulturalnych i społecznych. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W ramach projektu również nastąpiła przebudowa i modernizacja Targowiska Miejskiego przy ul. Przechodniej i ul. Wąskiej - przebudowano halę targową oraz zmodernizowano plac targowy pełniący funkcje targowe i rekreacyjne. Wykonano utwardzenie placu z kostki betonowej, oświetlenie zewnętrzne i monitoring, drogi dojazdowe i parkingi oraz umieszczono małą architekturę (kosze, ławki).

W podobszarze Wola – Dworzec, w ramach projektu, na terenie obszaru przemysłowego (tzw. SAS) została przebudowana droga łącząca ul. Łomaską z ul. Sidorską wraz z infrastrukturą. Dzięki realizacji zadania poprawiły się warunki dojazdowe do przedsiębiorstw zlokalizowanych wewnątrz SAS.

Z kolei w podobszarze Osiedle za Torami – Lotnisko, w ramach projektu wybudowano park miejski w rejonie ulic: Wyzwolenia, Drzewieckiego, Witoszyńskiego i Kruczej, uporządkowano i zagospodarowano teren małą architekturą. Dzięki inwestycji mieszkańcy osiedla zyskali nowy i jak dotychczas jedyny teren publiczny do spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu.

Efekty wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji wskazują, że na obszarze rewitalizacji nastąpiły pozytywne zmiany. Jak pokazał raport z ewaluacji do rozwiązania pozostają problemy zidentyfikowane w sferze środowiskowej, tj. zanieczyszczenie powietrza – niska emisja ze starych pieców czy ruchu samochodowego. W dalszej perspektywie związanej

z kontynuacją procesu rewitalizacji należałoby zwrócić także uwagę na występujące potrzeby w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej:

- w Centrum, są to kwestie związane ze złym stanem technicznym budynków mieszkalnych (kamienic), nadmiernym ruchem samochodowym (szczególnie w centrum miasta), oraz brakiem sprawnych punktów przesiadkowych (zmniejszenie odległości między dworcami poprzez przeniesienie dworca autobusowego poza obszar Centrum - w okolice dworca kolejowego),
- Wola – Dworzec – tu nadal aktualna jest potrzeba inwestycji związanych z uporządkowaniem terenu wokół dworca, wraz z poprawą stanu technicznego budynków mieszkalnych (tereny te są poza własnością gminy), a także zagospodarowania i poprawy bezpieczeństwa na obszarze zwanym Zofii Lasem,
- Osiedle za Torami – Lotnisko, z uwagi na położenie peryferyjne tej części miasta rozwiązania wymagają kwestie związane z dostępnością do usług, w tym braku placówki kultury, odgrywającej istotne znaczenie w budowanie więzi i relacji międzyludzkich, rozwoju zainteresowań i umiejętności oraz kompetencji społecznych.

4. Ocena aktualności GPR

Od czasu opracowania, w 2017 r., Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Biała Podlaska na lata 2016-2025, zarówno w mieście jak i jego otoczeniu wystąpiły zmiany, które wskazały zasadność wszczęcia procedury aktualizacji obowiązującego Programu. W 2019 roku teren dawnego lotniska (stanowiący część obszaru rewitalizacji) został przejęty do zasobu MON na cele obronności i bezpieczeństwa państwa. Gmina przestała być właścicielem przedmiotowego terenu. Uniemożliwiło to realizację zamierzonych zadań na tamtym terenie i spowodowało odstąpienie od realizacji projektu umieszczonego na liście podstawowej pierwotnej wersji GPR BP pn. „Rewitalizacja zdegradowanych terenów powojсковych w Białej Podlaskiej poprzez kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych”. Dodatkowo, jak wskazują wyniki przeprowadzonej ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Biała Podlaska na lata 2016-2025, proces wdrażania Programu przyniósł wymierne efekty w postaci znaczącej liczby zrealizowanych przedsięwzięć i osiągniętych rezultatów. Należy też zauważyć, że Program rewitalizacji przyjęty uchwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXX/54/17 z dnia 30 czerwca 2017 r. opracowany był zgodnie z wymogami Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Pojawiła się konieczność opracowania dokumentu zgodnego z wytycznymi nowej perspektywy finansowej UE 2021-2027. Zgodnie z zasadami i wytycznymi programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, działania rewitalizacyjne w nowej perspektywie będą prowadzone na podstawie strategii IIT (Innych Instrumentów Terytorialnych). Możliwość ubiegania się o środki UE ma wyłącznie Gminny Program Rewitalizacji, który spełnia warunki Strategii IIT i zostanie pozytywnie zaopiniowany przez Instytucję Zarządzającą Programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 oraz wpisany do Wykazu Gminnych Programów Rewitalizacji Województwa Lubelskiego.

Mając na uwadze potrzebę kontynuowania procesu rewitalizacji w nowej perspektywie finansowej 2021-2027, w 2022 r. rozpoczęto proces zmierzający do opracowania aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Pierwszym krokiem było podjęcie decyzji o zmianie

przebiegu granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na mocy Uchwały Nr XLVI/131/22 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Biała Podlaska. Określenie nowych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostało poprzedzone szczegółową diagnozą przeprowadzoną dla terenu całego Miasta. Wyniki analiz, prowadzonych w ramach diagnozy delimitacyjnej wskazały na zachodzące zmiany uwarunkowań społeczno – gospodarczych i ujawniły negatywne zjawiska oraz deficyty występujące na terenie Miasta. W następstwie dokonanej zmiany przebiegu granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, w dniu 17 lutego 2023 r. Rada Miasta Biała Podlaska przyjęła Uchwałę Nr XLVIII/9/23 w sprawie przystąpienia do zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Biała Podlaska na lata 2016-2025.

W trakcie prac nad dokumentem wzięto pod uwagę uwarunkowania zewnętrzne dotyczące kierunków polityki spójności oraz możliwości pozyskania środków zewnętrznych w perspektywie finansowej 2021-2027. Dostosowano zapisy dokumentu, wraz z listą przedsięwzięć do realizacji, do zasad i wytycznych nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej i Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, przewidując jednocześnie wydłużenie okresu realizacji Programu do 2030 roku. Zaktualizowany GPR określa ramy procesu rewitalizacji na nowo zdefiniowanym obszarze rewitalizacji, łącząc elementy różnych polityk Miasta i doświadczenia z realizowanego obecnie Gminnego Programu Rewitalizacji. W toku prac nad dokumentem dotychczasowa treść dokumentu otrzymała nowe brzmienie. Dla zachowania spójności dokumentu zmodyfikowano jego zapisy we wszystkich rozdziałach i załącznikach, których te zmiany dotyczyły. Tym samym zarówno jego struktura, jak i zawartość merytoryczna koresponduje wprost z zaleceniami dla tego typu opracowań. Zmieniony dokument został poddany konsultacjom społecznym oraz opiniowaniu zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 278). Ostatnim etapem prac będzie przedłożenie zaktualizowanego dokumentu do uchwalenia Radzie Miasta Biała Podlaska.

5. Podsumowanie i wnioski

W okresie wdrażania programu pojawiły się istotne czynniki, które wpływały na stopień realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na stopień realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w 2020 r. i w 2021 r. była pandemia COVID-19 i związane z nią obostrzenia. Sytuacja epidemiologiczna znacząco wpłynęła na realizację projektów. Wystąpiły problemy z prowadzeniem działań projektowych i opóźnienia w realizacji zadań w projektach. Kolejnym czynnikiem była sytuacja związana z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Wzrost cen towarów i usług skutkował znacznym wzrostem kosztów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Z powodu zmian, które zaszły w mieście i jego otoczeniu od czasu opracowania GPR w 2017 r., w 2022 roku przystąpiono do aktualizacji dokumentu i wydłużenia okresu realizacji Programu do 2030 r.

W aktualizowanym GPR miasta Biała Podlaska na lata 2016-2030 zostały ujęte dwa przedsięwzięcia, z listy przedsięwzięć dopuszczalnych, które będą kontynuowane:

- przedsięwzięcie pt.: „Remediacja i rekultywacja zdegradowanych nieruchomości na terenie SAS”,

- przedsięwzięcie pt.: „Remont budowlano–konserwatorski poreformackiego Zespołu Klasztornego Braci Mniejszych Kapucynów w Białej Podlaskiej”.

Wyniki analiz, prowadzonych w ramach diagnozy delimitacyjnej wskazały na zachodzące zmiany uwarunkowań społeczno – gospodarczych i ujawniły negatywne zjawiska oraz deficyty występujące na terenie Miasta. Uwzględniając wpływ czasu i zmianę kontekstów, w tym szczególnie uwarunkowań ekonomicznych, niezbędne jest zaplanowanie przedsięwzięć w taki sposób, aby ich realizacja odpowiadała na aktualnie zidentyfikowane problemy i potrzeby.

Dane z prowadzonego monitoringu wykazały, że w ciągu ostatnich lat na obszarze rewitalizacji, podobnie jak w całym mieście, odnotowano spadek liczby mieszkańców. Zjawisko depopulacji miast jest procesem obserwowanym w prawie wszystkich miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. W prognozach GUS przewidywane jest nasilenie tego procesu. Ponieważ zgodnie z wizją stanu pożądanego nakreśloną w GPR jest zmniejszenie sytuacji kryzysowej w całym obszarze rewitalizacji, by dokonać oceny realizacji celu głównego, należy spojrzeć na zmiany wartości wskaźników, które wybrano do zobrazowania sytuacji kryzysowej i wyodrębnienia obszaru rewitalizacji. Opis zmian wartości wskaźników dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji uchwałą¹ z dnia 24 lutego 2017 r. przedstawiony jest w raporcie z ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji – według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. Zmiany wartości wskaźników za kolejne lata będą przedmiotem analiz i zostaną opisane w kolejnej ewaluacji, w terminach zaplanowanych w harmonogramie po aktualizacji GPR.

¹ Uchwała Nr XXVI/24/17 Rady Miasta Biała Podlaska z 2017 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Biała Podlaska

Spis tabel

Tabela 1 Postęp w realizacji przedsięwzięć.....	5
Tabela 2 Wykonanie finansowe w 2023 r.	7
Tabela 3 Stan realizacji podstawowych i dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych...	9
Tabela 4 Podział projektów rewitalizacyjnych według stanu ich realizacji	22
Tabela 5 Podział projektów rewitalizacyjnych według sfer	22
Tabela 6 Podział projektów rewitalizacyjnych według poniesionych wydatków	23
Tabela 7 Wydatki poniesione na realizację projektów rewitalizacyjnych w 2023 roku według sfer	23
Tabela 8 Wydatki poniesione na realizację projektów rewitalizacyjnych w latach 2017-2023 według sfer	24
Tabela 9 Monitorowanie podstawowych parametrów Programu Rewitalizacji.....	25
Tabela 10 Lista projektów realizujących Cel strategiczny 1	27
Tabela 11 Finansowe wykonanie Celu Strategicznego 1	28
Tabela 12 Wskaźniki produktu i rezultatu osiągnięte w ramach Celu strategicznego 1	30
Tabela 13 Lista projektów realizujących Cel strategiczny 2	32
Tabela 14 Finansowe wykonanie Celu strategicznego 2	33
Tabela 15 Wskaźniki produktu i rezultatu osiągnięte w ramach Celu strategicznego 2	34
Tabela 16 Lista projektów realizujących Cel strategiczny 3	35
Tabela 17 Finansowe wykonanie Celu strategicznego 3	36
Tabela 18 Wskaźniki produktu i rezultatu osiągnięte w ramach Celu strategicznego 3	37
Tabela 19 Projekty zaplanowane do realizacji w ramach celu głównego	38
Tabela 20 Wskaźniki produktu i rezultatu osiągnięte w ramach celu głównego	40